

Øjensygdomme

Conjunktivitis

Diagnostiske kriterier: Inflammation i øjets bindehinde.

Incidens/prævalens Conjunktivitis er en hyppig, men forbigående tilstand eller sygdom. Ved en tilfældig stikprøve af danske arbejdstagere på 8.000 i 1989-1990 oplyste 10 % at have daglige øjengener og 23 % blandt mænd og 28 % blandt kvinder havde haft øjengener indenfor de sidste 3 måneder.

Arbejdsrelateret ætiologi Risikofaktorer i arbejdsmiljøet omfatter:
 - *Kemiske, luftbårne irriteranter*, som estere, aldehyder (fx formaldehyd), alkoholer, visse organiske opløsningsmidler, aminer som triethanolamin, toluendiisocyanat og mange flere. Virkningen er dosisafhængig og de fleste kemiske forbindelser kan forårsage irritation i conjunktiva, såfremt dosis er tilstrækkelig høj.
 - *Støvpartikler*, som ved nedslag på conjunktiva kan give irritation og fremmedlegeme-fornemmelse.
 - *Lav luftfugtighed* kan give udtørring af slimhinderne
 - *Allergener*, som efter sensibilisering kan fremkalde akutte type-1 allergiske conjunctivit-symptomer ofte med samtidige rhinitsymptomer.

Anden ætiologi Viral, bakteriel eller clamydial oprindelse samt allergisk conjunctivitis som følge af udsættelse for ikke-erhvervsrelaterede allergener, så som hund, kat og husstøvmide, samt pollen i udeluften. Tobaksrøgspartikler ved passiv rygning.

Individuel sårbarhed Atopi disponerer for allergisk conjunctivitis. Kontaktlinser, øjenmakeup, medikamina og tårekirtelanomali kan medvirke til conjunctivitis

Udredning og rådgivning

Eksponerings art og omfang

Der indhentes oplysninger om eksponeringens karakter, varighed, og intensitet, herunder oplysninger om synlig aerosoldannelse. Der indhentes data i form af leverandør-datablade og evt. henvendelse til virksomhed og leverandør for at få oplyst så vidt muligt specificerede oplysninger om de kemiske stoffer, som eksponeringen omfatter. Når eksponeringens karakter og intensitet er kendt, vil oplysninger om kemiske stoffers irritative virkninger på hud og slimhinder kunne findes i de toksikologiske databaser som afdelingen sædvanligvis bruger til kemiske og toksikologiske udredninger.

Helbred

Når patienter med så hyppig en sygdom bliver henvist til en arbejdsmedicinsk afdeling drejer det sig hyppigst om tilbagevendende problemer eller kroniske øjensymptomer.
 Irritation i form af fremmedlegemefornemmelse, tørhedsfornemmelse, brænden, svien eller kløen i øjet, som evt. er ledsaget af lysfølsomhed. evt. ledsagende vandig eller purulent sekretion Ved inspektion er øjet rødt. Rødmen er lokaliseret til bagsiden af øjenlågene og fornices, og mindst udtalt ved conjunktiva bulbi omkring cornea. Sygdommen er oftest dobbeltsidig. Oftalmologisk undersøgelse kan være nødvendig af differential diagnostiske

grunde, såfremt der er mistanke om sygdom i cornea, linse, indre . Anamnesen er afgørende for at fastslå sammenhængen mellem erhvervsmæssig eksponering og conjunctivitis, idet oplysninger om specificitet (symptomer udløses med kort latens ved bestemt eksponering) og biologisk plausibilitet (stoffets fysiske/kemiske egenskaber og erfaring tilsiger en mulig sammenhæng) er vigtig. Ved vurdering af plausibilitet af årsagssammenhæng må stor variation i individuel sårbarhed tages med i betragtning. Ved samtidig forekomst af rhinitis foretages en allergologisk udredning.

Diagnosekoder	H10.1 Conjunktivitis allergica acuta H10.2 Anden akut conjunktivit H10.4 Conjunktivitis chronica H10.9 Conjunktivit uden specification
Prognose og prognostiske faktorer	Sygdommen forventes at forsvinde helt, såfremt den sygdomsfremkaldende eksponering elimineres
Rådgivning	Forebyggelsen følger det generelle princip (kilden, indkapsling, udsugning, personlige værnemidler). Personlige værnemidler i form af tætsluttende brille, vil være effektiv.

Administrative forhold

Anerkendelseskriterier	Conjunctivitis allergica er på Erhvervssygdomsfortegnelsen. At-vejledninger Ingen relevante
------------------------	---

Dokumentation

Referencer:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ehlers N, Bek T. Det ydre øje. In: Høvding G, ed. <i>Oftalmologi. Nordisk lærebok og atlas</i>. Bergen: John Grieg AS; 2005:111-138. 2. Work-Related Eye Injuries and Illnesses. <i>American Family Physician</i> . 4/1/2007, Vol. 75 Issue 7, p1017-1022. 6p. 3. Islam, Syed S. ; Doyle, Edward J. ; Velilla, Angela ; Martin, Christopher J. ; Ducatman, Alan M. Epidemiology of Compensable Work-Related Ocular Injuries and Illnesses: : Incidence and Risk Factors <i>Journal of Occupational and Environmental Medicine</i>: June 2000 - Volume 42 - Issue 6 - p 575-581 4. Wolkoff P, Skov P, Franck C, Petersen LN. Eye irritation and environmental factors in the office environment--hypotheses, causes and a physiological model. <i>Scand J Work Environ Health</i> 2003;29:411-430. 5. Lewis R. <i>Sax's dangerous properties of industrial materials</i>. New York: Van Nordstrand Reinhold; 1996. 6. Lægehåndbogen
-------------	---

Forfatter: Ole Carstensen, Arbejdsmedicin Herning

Review: Jakob Bønløkke

Redaktør Ole Carstensen

Dato: 30/8 2019
Revideres: 30/8 2022
